

Bijlage: document met reacties van het Stadsarchief Rotterdam

Algemeen

Het zou een goede zaak zijn wanneer er één eenduidig taxonomie en lexicon is van termen en hun definities in relatie tot wet- en regelgeving. Nu worden aan het begin van elke wet weer de gehanteerde begrippen opgesomd, waarbij de definities telkens weer net iets anders zijn (zie de definitie van 'document' in de nieuwe archiefwet vs. in de Wob). Het leidt tot verwarring.

Voor wat betreft de indeling van de nieuwe wet ligt de nadruk op het overgebrachte deel van de informatie (hoofdstuk 4 t/m 8) en weinig op het beheer bij de archiefvormer (hoofdstuk 3). Zo wordt 'archiving by design' wel in de memorie van toelichting genoemd, maar niet beschreven in de wet. Het is een gemiste kans om van hoofdstuk 2 geen echte governance paragraaf te maken, met duidelijke en eenduidige om- en beschrijvingen van taken en verantwoordelijkheden. Dit kan scherper!

Wat is de verwachte implementatietermijn voor gemeenten na inwerkingtreding van de te wijzigen Aw?

Het valt op dat de Memorie van Toelichting nog geenszins aandacht besteedt aan de verwachte (financiële) gevolgen van het wetsvoorstel (hoofdstuk 6). Er is samenhang met het wetsvoorstel Woo, dat ook gericht is op het op orde krijgen van de informatiehuishouding. Naar verwachting zal met het vervroegen van het moment van overbrenging naar 10 jaar de druk op de schaars beschikbare capaciteit doen toenemen. Wij zien toenemende taken zowel bij de verantwoordelijke overheidsorganisatie als archiefdienst om bijvoorbeeld de openbaarheidsbeperkingen te beoordelen.

2.7 Verantwoordelijkheid na overbrenging

Dit artikel oogt niet compleet. Het springt van (1) Onze Minister (lees: Rijk) direct naar (2) gemeenschappelijke regelingen. Er staat verder niets over provincie, gemeenten, en/of waterschappen.

2.8 Aanbeveling n.a.v. ketenarchivering

1. Een voorziening is onvoldoende gedefinieerd. In geval van opheffing van een orgaan moet naast een liquidatieparagraaf geregeld worden wie het gebruik van het archief, selectie/vernietiging en de WOB-verzoeken afhandelt.

De aanbeveling van de samenwerkende inspecties aan de minister om ervoor te zorgen dat de AW dat ook geldt voor samenwerkingsverbanden wanneer het geen overheidsorganen betreft is niet verwerkt in het artikel m.b.t. organisatorische wijzigingen.

4.4. Afwijking overbrengingstermijn

Hierbij wordt de verantwoordelijkheid gelegd bij degene aan wie de beheerder rapporteert. In artikel 1.1 wordt de archivaris als beheerder genoemd. De aangehaalde opmerking in artikel 4.4 maakt nog eens duidelijk dat de goede positionering van de archivaris i.r.t. het college van B&W van belang is.

5.2 Decentrale archiefdiensten

Hier wordt de archivaris direct gekoppeld aan de archiefdienst en niet aan het verantwoordelijke overheidsorgaan. Dat is een beperking t.o.v. hetgeen in artikel 1.1. is gesteld t.a.v. de archivaris. Die koppeling wordt hier op zijn minst wat vreemd aangegeven.

7.2.5 Toegang beperkt openbare documenten

Het verantwoordelijk overheidsorgaan moet toestemming geven over een verzoek om toegang tot beperkt openbare documenten, maar deze beperking kan 75 jaar gelden. De organisatie verandert continu, dus de kennis over de interpretatie van die documenten moet ergens worden geregeld, aandacht aan schenken in de toelichting of in lagere regelgeving.

8.4 Het opnemen van bescheiden door een archiefdienst

Hier wordt opeens weer gesproken over bescheiden i.p.v. documenten, of beter: informatieobjecten. Hier wordt de verantwoordelijkheid voor het al dan niet opnemen van particuliere archieven en collecties bij het college van B&W neergelegd. Dit is weer zo'n voorbeeld van accountable vs. responsible. B&W is accountable, maar wie is hiervoor verantwoordelijk? De archivaris?

9.3 Toezicht decentrale overheden

Zie reactie bij vraag 4.

In artikel 9.1 wordt de functie van toezichthouder veel nadrukkelijker NAAST die van de archivaris geplaatst, dan bij decentrale overheidsorganen. Waarom hier geen beschrijving van procesafspraken zoals bij 9.1.6 en bevoegdheden en handhaving? De inrichting meer in lijn brengen met die van het Rijk.

Memorie van toelichting

4.10 Diploma en opleiding

Prima om de vergelijking te maken met de FG vanuit de AVG, maar dan specifiek voor de toezichtsverantwoordelijkheid van de archivaris. Vanuit de privacywetgeving zie je ook nadrukkelijk een scheiding van functies tussen de CPO en de FG, degene die beleid maakt en leiding geeft aan de uitvoering van dat beleid versus de toezichthouder. Dus waarom blijven we bij de Archiefwet vasthouden aan die combinatie van verantwoordelijkheden. Temeer, daar de toezichtsverantwoordelijkheid zich nu ook gaat uitstrekken tot de overgebrachte informatie. Dus prima om de inrichting en positionering van de FG als voorbeeld te gebruiken voor de toezichthouder. Maar bedenk daarbij dan ook de volgende zinsnede m.b.t. de FG: "Het vermogen om de taken te vervullen die bij de positie van functionaris voor gegevensbescherming horen, moet worden opgevat als een verwijzing naar zijn persoonlijke vaardigheden en kennis, maar heeft ook te maken met zijn positie binnen de organisatie." en analoog aan de FG "naar behoren en tijdig wordt betrokken bij alle aangelegenheden die verband houden met informatie- en archiefbeheer". Zie de Richtlijnen voor functionarissen voor gegevensbescherming van de Autoriteit Persoonsgegevens en de Handreiking van de VNG. Daarin staan nog veel meer interessante parallellen tussen FG en toezichthouder.

Toelichting artikelsgewijsdeel

3.2 vervanging

Ook is van vervanging sprake als digitale bestanden worden omgezet in een ander bestandsformaat of indien zij van een bepaald medium naar een ander medium worden overgezet (conversie). Dit is niet te handhaven!